

יוצא לאור ע"י
תאיר נרי
בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א
מושב תלמים 26, ד.ל. לניש דרום 79315
טל. 599-599-590, פקס 08-6610015
tairneri@gmail.com יוא"ל

מהלכות ארבע פרשיות ותענית אסתר

- שבת שלפני ר"ח אדר הסמוך לניסן היא שבת פרשת שקלים, ושבת לפני פורים היא שבת פרשת זכור. יש אומרים כי פרשת זכור ופרשת פרה חייבים לקרותם מדאורייתא. על כן, מי שלא יכול לשמוע קריאת זכור במניין, יקרא בספר תורה בלי מניין או בחומשו. בכל מקרה, צריכים פני אלו שלא שמעו קריאת זכור בס"ת במניין, לכוון לצאת ידי חובה בשעת קריאת "ויבוא עמלק" בפורים או בפרשת זכור כשיגיעו לפרשת כי תצא, ויגידו גם לקורא לכוון להוציאם ידי חובה. (עי' כה"ח תרפ"ה ס"ק לד' ואחרונים, דרכי הלכה ס"י קמא, ג)
- בשבת זכור אומרים לשם יחוד לפני קריאת זכור. ויש מקומות שהקורא אומר לקהל לכוון לצאת ידי חובה. ויש עושין כך בכל ארבע פרשיות. (שם, שם)
- נוהגים לומר בשבת זכור פיוט מי כמוך. (שם, שם)



נער בדי הרב של חיימוביץ'

בימי מרדכי ואסתר, נקהלו היהודים בשלושה עשר לחודש אדר לעמוד על נפשם והיו צריכים לבקש רחמים מאת ה' ית' והתגענו שיעזרם ה', וקבלו כל ישראל תענית זאת כתענית ציבור ונקרא תענית אסתר. ומכל מקום אין תענית זו חובה לכך כמו ארבע תעניות שנחובות במקרא. על כן, חתן אינו מתענה בתענית אסתר, אבל בדי תעניות אחרות מתענה, כדכתיב "מהלכה את ירושלים על ראש שמחתי".

אבי הבן, הסנדק והמוהל צמים גם בתענית אסתר, ומי שלא צם בתענית אסתר לא נהגו שפירע צום אחר במקומו. (כה"ח תקט"ו ס"ק ט, דרכי הלכה שם)

אם חל פורים ביום א', מקדימים להתענות ביום ה' ואם יש אז ברית מילה יעשו את הסעודה בלילה. יש נוהגים שם הסנדק ואבי הבן מתענים ואוכלים רק במוצאי התענית. (כה"ח תרפ"ו ס"ק כח, שם)

נער בדי הרב של חיימוביץ'

מכון "אביה" - הרב סעדיה דן

שקופית הלב

שאלה: כיצד אפשר להשפיע על בניית מערכות יחסים בריאות ואיכותיות - בין אדם לחברו, במשפחה, בזוגיות, במקום העבודה, בחברה במדינה?

מעשה במרצה שהקריין על הקיר שקופית של ציור פני אדם. המשתתפים הבחינו שבפני האדם חסרות העיניים והעירו את תשובתם לב המרצה לכך. המרצה התעשת ומיד, לשביעות רצון כל המשתתפים, ניגש לתמונה המוקרנת על הקיר והשלים בטוש צבעוני את העיניים בפני האדם, על גבי הקיר.

בעל אולם ההרצאות, שנכח בהרצאה, התקומם כנגד מעשה המרצה שצייר עיניים על קיר האולם והוקרמו על המסך חסרות עיניים. שוב המרצה התעשת ומיד השלים בטוש הצבעוני את העיניים על גבי... המסך. בעל אולם ההרצאות שוב התקומם כנגד המרצה, שהפעם הבהיר את המסך בשני כתמי צבע. המרצה הנבון לא ידע מה לעשות... ואמר, מתנצל, רק צריתי להשלים לו את העיניים...

קם אחד המשתתפים ואמר: אדוני המרצה, כרגע הסברת לי תופעה מעניינת הקשורה לראייתם של בני אדם. ממש כמו המקרה, כך לאדם מקרין החוזה, אל המציאות, את 'הציורים' המופיעים בו, ב'שקופיות הלב' שלו. אם מה שמופיע בציור שקופית הלב' שלו הוא יפה וטוב, והי שזה מה שישתקף ויראה במציאות. ואם חלילה, 'הציור' שב'שקופית הלב' הוא שלילי וחסר, הרי שמה שישתקף ויראה במציאות יהיה שלילי וחסר, שהרי: 'אין אדם רואה את מנהיג עמו'.



מקריין, הרי שפעם אחר פעם, התמודדות אחרי התמודדות, הוא רואה את אותה מציאות חסרה ושלילית וממשיך להאשים את כולם שהם עוצמים עיניים מלראות את האמת. אמר המרצה: עכשיו אני מבין מה עלי לעשות כדי לתקן את המצב אחת ולתמיד, עלי להוסיף עיניים בשקופית עצמה, ולא על הקיר או המסך!!!

מעשה זה מסביר את אימרת חז"ל: "במידה שאדם מודד מודדים לו". ההסבר הפשוט, מתפרש כתגמול, שבאותה מידה שהאדם מודד, כלומר פועל ומתמודד במציאות, כך "מודד" מידה" מחזירים לו - הן מהשמים חלילה והן מבני האדם, בבחינת יחס גורר יחס.

אך אפשר לפרש אמירה זו כהזדמנות הבאה ללמד את האדם לתקן את עצמו. כיצד? אם יתבונן כיצד חבריו, בני ביתו וסביבתו מגיבים כלפיו, יוכל הוא להשתמש בהם כראי, כדי

ממי וממה היתה התרומה למשכן?

בפרשתנו נאמר: "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תתנו את תרומתי" (שמות כה, ב). מהפסוק שממע שאת התרומה צריך לקחת "מאת כל איש" ולא רק מישראל, ואילו מתחילת פרשת ויקהל משמע שרק מישראל תילקח התרומה כמו שכתוב "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל... קחו מאתכם תרומה" - אם כן, מניין נלקחה התרומה, מישראל בלבד או מכל אדם שנדב את ליבו?

על כך אומר הזוהר הקדוש (ויקהל קצה). כי אכן מתחילה רצה הקב"ה להקים את המשכן ממח וקליפה, וכוון שהיה "ערב רב" מעורבים בישראל, נקט במאמר מאת

בשל העבודה הקשה כל כלי הכסף, הזהב והשמן לא ששאלו ישראל ומצרים לא היה גזל בידם אלא תמורה על שנתנו העבודה הקשה שעבדו במצרים.

אחרי וגרמו לישראל הרג ואובדן. אמר הקב"ה, מכאן והלאה לא יהיה המשכן אלא מישראל. על כן, כשיד משנה מן ההר, לא צוה על התרומה - אלא את ישראל.

מדברי זוהר מובן, כי היה רצון שהמשכן יבנה גם מרכושם של הערב רב, כי "בית בית תפילה יקרא לכל העמים". הרכוש של הערב רב היה

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

צריך לייצג את כל העמים, אך בגלל חטא העגל לא קבלו את רכושם. אמנם, צריך להבין, מהי התועלת הגדולה שיש בתרומה למשכן, מדוע היא נצרכה כל כך

במיוחד? רכוש כדי לתרום? ובכן, בורר כי יעם ישראל שעבדו במצרים מאתים ועשר שנים בפרך, זככו את נשמתם, רוחם, נפשם וגופם. ונאמר עליהם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" וכך אכן היה. בשל העבודה הקשה כל כלי הכסף, הזהב והשמן ששאלו ישראל ממצרים לא היה גזל בידם אלא תמורה על שנתנו העבודה הקשה שעבדו במצרים. הרכוש לא בא מחסדם של המצרים, אלא הגיע לעם ישראל בזכות עבודתם ובדין, מהרכוש הזה תרמו עם ישראל לבניית המשכן.

פועל התרומה למשכן גרמה לכך שכל הכסף, הזהב, הנחושת והרכוש הרב שלקחו ממצרים, כולו הוזכר והתברך עד שיצא מטומאת מצרים, התקדש ונטהר וכך היה מוגן ושמו. התרומה היא שעשתה את הקב"ה שותף לרכוש, כך, לא רק התרומה נטהרה, אלא גם שאר הכסף שנשאר לעם ישראל יצא מטומאת מצרים והתקדש מישראל. לעומת זאת, ה"ערב רב", שלא עבד במצרים וכספו היה שלו, לא מסרו

עקרון זהה קיים גם במעשר כספים. כל יהודי ויהודיה המשתכרים כסף, צריכים לעשר לתורם. התרומה היא ביטוי למחשבה ואמונה שכל הכסף בא מהקב"ה והוא שותף איתנו ואנו שותפים איתו, המעשר הוא החלק שלו והנתינה גורמת לכל הכסף להתברך וליות מוגן ושמו. דבר זה לא קיים אצל הגויים. כל מה שנקנה מכסף הנוטר לאחר המעשר, מתקלקל. אם זה מקור או מכונת אוכל או כל חפץ אחר, כיון שבכסף הזה הקב"ה שותף ולכן לסטרא אחרא אין חלק בו ואין בו אחיזה ועל כן הוא מוגן, שמור, ולא מתקלקל. נלך כולנו בדרך זו, נקדש את מעשינו ונהיה ראוים לבנין בית המקדש ולחזות הצינה לציון ברחמים.

בטולו עסקאות של בתי מלון, אולמות וחנויות עם אותה חברה עד כדי כך שהדבר היה עלול להיגמר בפשיטת רגל מוחלטת. מנהלי החברה החליטו לבוא אל הגאון זצ"ל על מנת שיגלה להם מה מום מצא בחשבתם וכיצד אפשר לתקן. קיבלם הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל כדרכו בסבר פנים יפות ובידידות וכששמע משאלתם, נתר ממקומו: "הרי רק היום בבוקר שתיתי מתוצרתכם".

האורחים נדהמו לרגע, אך אזר עוז וסיפרו לו על השמועה שהתפרסמה באמריקה, אימץ הגאון את מוהו להיזכר אימתי היה מעשה, שיכל להתפרש בצורה כ"כ לא נכונה, עד שנזכר בה ובחיוך פנה אל האורחים ואמר: "היודעים אתם מדוע הנחתו את זאת השקית מיד? כי היא פשוט היתה ריקה - לא היה בה חלב". ארשת הרצינות של מנהלי החברה התחלפה בצחוק אדיר שפרץ מפי כולם. לאחר מסי שעות יצא מכתב מאת הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל המבשר כי תוצרתה של החברה הנ"ל כשר למהדרין.

מוסר השכל הוא לנו: כי גם כשמקצינים לשם שמים, צריך לבדוק היטב, האם זו האמת האמיתית ולא כפי שנדמה לנו - כי הגבול לא האמת לשון הרע הוא דק מאוד.

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

לפיכך נאמר "וכן תעשו" - ואומר רש"י: "לדורות" - לפי שמקדש הזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות ובכל התקופות...

סיפור לשבת

הקנאה שהביאה לשון הרע

היתה זו שעת בוקר כשגאון הדור, **רבי משה פיינשטיין זצ"ל**, הסב לסעודת פת שחרית קלה עם אורח שהוזמן להצטרף לסעודתו. בין הדברים הוגשו שתי שקיות חלב באריתן משתי חברות שונות שהיו ידועות ומפורסמות באמריקה כמהודרות בכשרותן.

והנה למרבית הפלא, נטל הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל שקית אחת, ניסה למזוג לעצמו אך לפתע נראה מתחתיה, השיבה למקומה ונטל את חברתה שהיתה כאמור מחברה אחרת.

הארות, אשר עינו ורואו לא זר - כיצד הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל "אינו מוכן" לשתות מהחלב של החברה הראשונה, "הבין" לבטח כי אם הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל עושה כן יש דברים בגו ואין זה ענין לטעם בלבד, ו"לכבוש" תוצרתה אינה למהדרין, כפי שיהודי אמריקה חושבים, ולכן לא שתה ממנה.

"קנאת האמת" הזו, גמלה בליבו ההחלטה לפרסם את הדבר ולהציל את היהודים מהדרי הכשרות "ממכשול".

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר

השמועה עשתה לה כנפיים ותוך זמן קצר



אחוז מממש לשם ה' ועל כן, לא היה יכול להתקדש ולהיטהר. בחסא העגל התגלה שאי אפשר לקבל תרומה מהערב רב, אך כיוון שהרכוש שהוציאו ישראל ממצרים מקורו בכסף שקיבל יוסף מכל העולם בשבע שנות הרעב, יבש עדיין שיתוף מכל העולם במשכן, אך בכסף שכולו טהור וקדוש.

כוחם של ישראל מתגלה במעשר הכספים

עקרון זהה קיים גם במעשר כספים. כל יהודי ויהודיה המשתכרים כסף, צריכים לעשר לתורם. התרומה היא ביטוי למחשבה ואמונה שכל הכסף בא מהקב"ה והוא שותף איתנו ואנו שותפים איתו, המעשר הוא החלק שלו והנתינה גורמת לכל הכסף להתברך וליות מוגן ושמו. דבר זה לא קיים אצל הגויים. כל מה שנקנה מכסף הנוטר לאחר המעשר, מתקלקל. אם זה מקור או מכונת אוכל או כל חפץ אחר, כיון שבכסף הזה הקב"ה שותף ולכן לסטרא אחרא אין חלק בו ואין בו אחיזה ועל כן הוא מוגן, שמור, ולא מתקלקל. נלך כולנו בדרך זו, נקדש את מעשינו ונהיה ראוים לבנין בית המקדש ולחזות הצינה לציון ברחמים.

הקנאה שהביאה לשון הרע

"ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו" (כה, ב)

בזמן שיש לבני ישראל רצון ונדיבות הלב לקיים מצוות לשם שמים, אומר השם יתברך: "לי תרומה" - אני בא על ידי כך ללדי התרוממות. כשישראל עושין רצונו של מקום מוסיפים כח בפמליא של מעלה..."

בזמן שיש לבני ישראל רצון ונדיבות הלב לקיים מצוות לשם שמים, אומר השם יתברך: "לי תרומה" - אני בא על ידי כך ללדי התרוממות. כשישראל עושין רצונו של מקום מוסיפים כח בפמליא של מעלה..."

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה, ח)

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" - בתוך המקדש? ברם, "בתוכם" מתון לבני ישראל, שיעשו לו לא אחד מהם מקדש בלבד, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" - בתוך לבו של אחד מהם...